

HMS-opplæring ved videregående skoler i Agder fylkeskommune

Dato: 27.11.2019	Dokument ID: KVA-KS-HMS-002
Forfatter: KS-Leder	Godkjenner: Rektor
Versjon: 3.0	Gyldig fra: 17.12.2021

Innhold

FORMÅL	2
HJEMMEL	2
MÅLGRUPPE	2
BESKRIVELSE	2
Felles HMS-opplæring	3
Kommentar til utfylling av malene	3
<i>Sikker jobb analyse (SJA)</i>	3
<i>Rapportering om uønsket hendelse (RUH)</i>	4
<i>Dokumentasjon på HMS-opplæring</i>	4
Mer informasjon om HMS	4
ANSVAR	4
REVISJONSLOGG	4

FORMÅL

Dokumentet er laget for å sikre at elever på yrkesfaglige utdanningsprogram får grunnopplæring med fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS).

HJEMMEL

Dokumentet hjemles til Arbeidsmiljøloven § 3-1, forskriftet «[Organisering, ledelse og medvirkning](#)» Kapittel 12 og tilretteleggings tips for unge arbeidstakere fra [Arbeidstilsynet](#).

MÅLGRUPPE

Rektor, assisterende rektor, avdelingsledere, elever og alle ansatte på Kvadraturen vgs.

BESKRIVELSE

Felles plan for HMS-opplæring gjelder videregående skoler i Agder fylkeskommune og skal gi elever på yrkesfaglige utdanningsprogram grunnopplæring med fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS). Planen er en oppfølging av anbefalingene gitt i rapport «Rett start for unge arbeidstakere» (sak 13/03527, vedtatt i HKU 26.11.2013). Vedlagte rammer danner utgangspunkt for viderearbeid med HMS og dokumentet skal, i samarbeid med skoler og arbeidsliv, utvides med flere maler og rutiner.

Arbeidsmiljøloven § 3-1 setter krav til systematisk arbeid med HMS. Arbeid med HMS skal sikre et arbeidsmiljø som legger grunnlag for helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon. Elever i videregående opplæring er, i enkelte opplæringssituasjoner, definert som arbeidstakere og underlagt de krav som arbeidsmiljøloven og forskrifter setter til helse, miljø og sikkerhet.

Forskning viser at unge mennesker ikke er ferdig utviklet når det gjelder vurdering av farer og sikkerhet, økt bevissthet rundt arbeidsmiljø, risiko og jobbutførelse er derfor nødvendig for å forebygge ulykker og skader. Arbeidsprosedyrer og regelverk oppdateres jevnlig. Nytt utstyr og nye tekniske løsninger påvirker HMS og gjør at god HMS krever livslang læring. Arbeidstakere plikter å sette seg inn i HMS-regelverk på arbeidsplassen og arbeidsgiver skal gi nødvendig kurs og opplæring.

For elever i videregående skole vil skole og arbeidssted for arbeidspraksis samarbeide om å gi HMS-opplæring. På skolen vil eleven få generell HMS-opplæring som beskrevet i denne planen. I arbeidspraksis vil eleven få opplæring i HMS som er spesielt for utdanningsprogrammet eleven har valgt og arbeidsstedet for arbeidspraksis. Dokumentasjon fra HMS-opplæring er sentralt for at skole og

arbeidssted skal være kjent med hvilken opplæring som er gitt. Det er utarbeidet mal for å dokumentere opplæringen eleven har fått ved skolen, denne skal lagres i elektronisk elevmappe og overleveres arbeidsstedet når eleven skal i arbeidspraksis.

Felles HMS-opplæring

1. Skolene skal gi elevene grunnleggende HMS-opplæring av minimum en dags varighet.
2. Alle elever på yrkesfaglig programområde skal gjennomføre opplæringen.
3. Opplæringen kan legges til timer i faget yrkesfaglig fordypning, YFF.
4. Opplæringen skal fortrinnsvis gis i tidsrommet august-september og skal være gjennomført før elevene starter arbeidspraksis.
5. Dokumentasjon på gjennomført opplæring skal
 - føres på eget skjema, vedlagt
 - lagres i elevens mappe i fylkeskommunens elektroniske dokumentarkiv, 360
 - leveres arbeidssted før oppstart i arbeidspraksis
6. Skolen skal, eventuelt i samarbeid med opplæringskontor/arbeidsliv, legge plan for innhold i opplæringen. Aktuelle emner kan være: generell HMS, førstehjelp, verneombudsarbeid, SJA og risikovurdering, informasjon om RUH og HMS knyttet til elevens arbeidsområde.
Opplæring i HMS knyttet til elevens spesifikke programområde og valg av fag anbefales gjennomført i samarbeid med opplæringskontor og arbeidsliv. I arbeidspraksis har bedriften ansvar for å gi eleven nødvendig opplæring i krav til HMS for arbeidet som utføres i bedriften.
7. Etter gjennomført HMS-opplæring skal eleven ha en generell forståelse av HMS og forstå viktigheten av å følge HMS-krav for å få en trygg og helsefremmende arbeidssituasjon.

Kommentar til utfylling av malene

Malene er felles for videregående skoler i Agder fylkeskommune. I tillegg til logo for fylkeskommunen er det satt av plass til skolens logo.

Sikker jobb analyse (SJA)

Sikker jobb analyse (SJA) er en systematisk analyse av risikomomenter som gjøres i forkant av en aktivitet. Dersom aktiviteten/arbeidsoppdraget er stort kan analysen deles inn i mindre enheter som vurderes separat. Elevene bør delta i denne prosessen sammen med læreren. Kvaliteten på risikoanalysen avhenger av bidrag og engasjement fra deltakerne. Systematisk risikovurdering skal være en del av HMS-undervisningen på de videregående skolene.

Rapportering om uønsket hendelse (RUH)

Skolene har et system for å registrere og følge opp uønskede hendelser. Dette er tilgjengelig for både elever og ansatte. Elevene på Kvadraturen videregående skoler benytter QM+ i sin rapportering om avvik og uønskede hendelser. Avvikshåndtering må inngå i skolenes HMS-opplæring.

Dokumentasjon på HMS-opplæring

Gjennomført HMS-opplæring skal dokumenteres ref. punkt 5 i felles retningslinjer for HMS-opplæring.

Mer informasjon om HMS

[Arbeidsmiljøloven](#)

[Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(Internkontrollforskriften\)](#)

[Arbeidstilsynet, faktside, HMS for ulike næringer](#)

[Alle fakta knyttet til barn og ungdom i arbeid \(Arbeidstilsynet\)](#)

NDLA har lagt ut nytt stoff om HMS. Fagstoffet er knyttet direkte til det enkelte fag. Nedenfor er noen eksempler fra ulike fagområder, anbefaler å søke direkte fra faget på ndla.no

[Helse- og oppvekstfag \(Yrkesfaglig fordypning, Profesjonell yrkesutøvelse\) Vg2](#)

[Elektro og datateknologi \(Energi- og styresystemer\) Vg1](#)

[Teknologi- og industrifag \(Produktivitet- og kvalitetsstyring\) Vg1](#)

ANSVAR

Rektor har ansvaret for dette dokumentet med å bearbeide innholdet ved behov.

REVISJONSLOGG

Revisjon	Dato	Endring	Laget	Kontrollert	Godkjent
01	27.11.19	Dokument laget av Organisasjonsseksjonen/BHT/skolen	Org. seksjonen	Rektor	Rektor
02	27.04.21	Dokumentet overført til nytt format og gitt det ID-nummer.	VA	LKS	Rektor
03	17.12.21	Det var redigert noen skrivefeil og justert hyperkoblinger	VA	LKS	Rektor